Perustuslakivaliokunta

Perjantai 22.5.2026 klo 8.30—10.59

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Arja Juvonen ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Karoliina Partanen kok (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Markku Eestilä kok (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Saku Nikkanen sd (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 3 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioiden yhteensovittamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 64/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 64/2026 vp PeV 22.05.2026 neuvotteleva virkamies Eva Aalto, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto HE 64/2026 vp PeV 22.05.2026 professori (emerita) Raija Huhtanen Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 64/2026 vp PeV 22.05.2026 professori Toomas Kotkas Asiantuntijalausunto C 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies Eva Aalto, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- professori (emerita) Raija Huhtanen, liite
- professori Toomas Kotkas, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission sotilaallisen liikkuvuuden tiedonannosta sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sotilasalan tarvikkeiden, tavaroiden ja toimenpidekehyksen perustamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 1/2026 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 13/2026 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 4/2026 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sotilasalan tarvikkeiden, tavaroiden ja henkilöstön kuljetuksia unionissa helpottavan toimenpidekehyksen perustamisesta perusmuistio
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission sotilaallisen liikkuvuuden tiedonannosta sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sotilasalan tarvikkeiden, tavaroiden ja toimenpidekehyksen perustamisesta A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 12 jälkeen uusi kappale seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan kompromissiehdotus edelleen sääntelee sotilasalan kuljetuksia koskevia lupia, mutta sääntelyn sisältö on muuttunut. Sen intensiteetti on vähentynyt. Se ei enää rajoita jäsenvaltioiden harkintavaltaa samassa määrin kuin alkuperäinen ehdotus. Erityisesti se ei enää luo aiemman 20 artiklan mukaista tilannetta, jossa jäsenvaltio ei lainkaan pysty kontrolloimaan ulkomaisten asevoimien saapumista alueelleen."

Päätettiin poistaa kappaleen 15, josta oli tullut kappale 16, ensimmäinen virke ja toisen virkkeen sanat "kuitenkin" sekä "ja".

Päätettiin muuttaa kappale 21, josta oli tullut kappale 22, kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä asetusehdotuksen 6 artiklan 4 kohdasta tulee poistaa kaikki tilapäisten lupien peruuttamiselle ja keskeyttämiselle asetetut edellytykset. Asialla on myös merkitystä oikeusperustan asianmukaisuuden arvioinnissa."

Päätettiin lisätä kappaleen 23, josta oli tullut kappale 24, loppuun uusi virke seuraavasti: "Valiokunnalla ei ole huomauttamista sanottuun arvioon."

Päätettiin muuttaa kappaleen 24, josta oli tullut kappale 25, viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä siltä osin kuin 21 artiklaa sovellettaisiin sellaisissa oloissa, jotka eivät vastaa perustuslain 23 §:ssä tarkoitettuja poikkeusoloja, asetusehdotusta on muutettava."

Päätettiin korvata kappaleen 30, josta oli tullut kappale 31, sanat "on tarvetta pyrkiä selkeyttämään ja täsmentämään" sanoilla "tulisi selkeyttää ja täsmentää" sekä korvata sana "tarpeita" sanalla "perusteita".

Päätettiin korvata kappaleen 31, josta oli tullut kappale 32, toisen virkkeen sana "perusteltuna" sanalla "välttämättömänä" sekä korvata kolmannen virkkeen sana "tärkeänä" sanalla "olennaisena". Päätettiin lisätä saman kappaleen loppuun uusi virke seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että jos kyse olisi perustuslain 15 §:n 2 momentin mukaisesta puuttumisesta, täyden korvauksen edellytystä ei voida rajoittaa esimerkiksi yleisen tarpeen painavuuden perusteella."

Päätettiin korvata kappaleen 32, josta oli tullut kappale 33, toisen virkkeen sanat "syytä arvioida" sanalla "varmistuttava" sekä poistaa kappaleen viimeinen virke.

Päätettiin muuttaa ponsi kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta ilmoittaa, että sen mielestä Suomen ei tule hyväksyä 6 ja 21 artiklaa koskevaa sääntelyä nyt ehdotetussa muodossa, ja että se muutoin kiinnittää vakavaa huomiota lausunnossa mainittuihin valtiosääntöoikeudellisiin seikkoihin."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 48/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoiman periaatteita koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 90/2026 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: sosiaali- ja terveysministeriön edustaja, professori (emerita) Raija Huhtanen, professori Toomas Kotkas ja professori Olli Mäenpää.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 26.5.2026 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala